

ΞΘΙΩΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Το χωριό μου λέγεται Τζιτζιφές και βρίσκεται στην κρήνη στον νομό

Χαλκίς στον Δήμο Αποκορώνου.

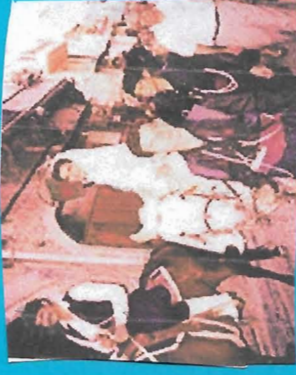

1. ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

Ο Κρητικός γάμος και η Κρητική βάπτιση, πρόκειται για ξεχωριστές εκδηλώσεις που μπορεί να διαρκέσουν αρκετές μέρες, ώστε να εκδηλωθεί πλήρως η χαρά των φίλων και των συγγενών. Κρατώντας πολύ στενούς τους οικογενειακούς δεσμούς δίνουν κατ'αρχήν μεγάλη έμφαση στην έγκριση και συμμετοχή της οικογένειας.

Ο πατέρας και αρχηγός της οικογένειας είναι ο υπεύθυνος για την έγκριση του γάμου και το μελλοντικό ζευγάρι οφείλει, όχι μόνο να ακολουθήσει την συμβουλή του αλλά και να αποδεχτεί την πιθανή αντίθετη γνώμη του.

Μετά την επίσημη έγκριση του πατέρα, με την παρουσία παπιά, πραγματοποιείται η τελετή την μνηστείας και, αφού συνταχθεί το προικοσύμφωνο, που ορίζει τις οικονομικές λεπτομέρειες του γάμου, ορίζεται η ημερομηνία του μυστηρίου.

Ακολουθεί το "κάλεσμα", όπου προσκαλούνται όλοι. Μέχρι την ημέρα του μυστηρίου οι συγγενείς και φίλοι στέλλουν δώρα, τα λεγόμενα "κανίσκια" που είναι ένα καλάθι με λάδι, τυρί, κρασί και πατάτες. Την παραμονή όλοι βοηθούν τους "πρικοκαδόρους" στη μεταφορά των προικιών της νύφης στο σπίτι του γαμπρού. Τα φορτώνουν πάνω σε στολισμένα άλογα στην εποχή μας όμως με αμάξι που ακολουθούνται από την πομπή συγγενών και φίλων, ενώ ακούγονται πυροβολισμοί και κρητικές μαντινάδες.

Σε όσους συμμετέχουν στη προετοιμασία του γάμου προσφέρονται νόστιμες σπιτικές δίπλες με μέλι και η περίφημη κρητική κουλούρα με τον υπέροχο στολισμό, που φτιάχνεται μόνο σ' αυτές τις περιπτώσεις. Η τελετή ξεκινά με πομπή από το σπίτι του γαμπρού που συνοδεύεται από μαντινάδες και ντουφεκιές και καταλήγει στο σπίτι της νύφης. Εκεί μια μαντινάδα τραγουδισμένη από γλυκιά γυναικεία φωνή πείθει την οικογένεια της νύφης να ανοίξει την πόρτα που μέχρι τότε παραμένει κλειστή. Αφού ανταλλάσσονται φιλιές και ευχές, το χτύπημα της καμπάνας ειδοποιεί τους μελλοντικούς πωες πρέπει να κατευθυνθούν προς την εκκλησία. Μετά τη τελετή, το ζευγάρι φτάνει στο σπίτι του γαμπρού, όπου η μητέρα του ταιίζει τη νύφη μελοκάρυδο και χαράζει σταυρό στη πόρτα, ενώ η νύφη χύνει μέλι στην είσοδο και σπάζει ένα ρόδι, για να γίνει ο γάμος γλυκός σαν το μέλι και καρπερός σαν το ρόδι. Το γλεντά ξεκινά με τραγούδια που λείει πρώτο το ζευγάρι και συνεχίζεται με χορό και φαγοπάτι που φτάνουν μέχρι το πρωί.

2. ΠΑΣΧΑ

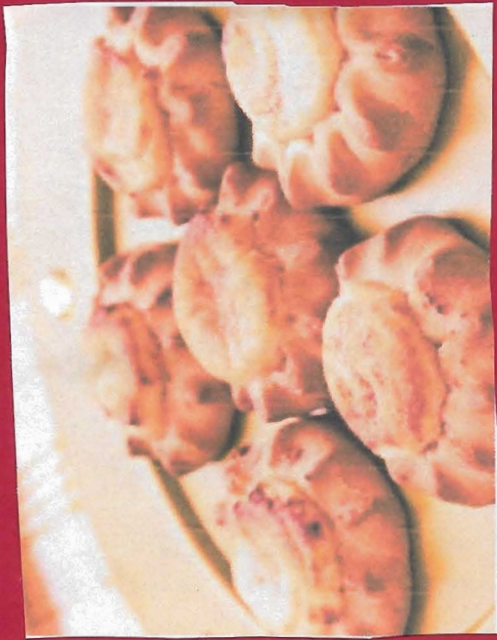
Το Πάσχα γιορτάζεται μετά το Ρωμαϊκό Πάσχα λόγω της διαφοράς στη χρήση του ημερολογίου για αυτές τις γιορτές. Θεωρείται από τις πιο σημαντικές γιορτές της ορθόδοξης εκκλησίας. Τη Μεγάλη Εβδομάδα γίνονται μεγάλες απογευματινές λειτουργίες που παρακολουθούνται από πολύ κόσμο. Η Μεγάλη Παρασκευή είναι μια ξεχωριστή μέρα αφού ο επιτάφιος στολίζεται από της γυναίκες και τα παιδιά του χωριού με πανέμορφα εποχιακά λουλούδια. Η συνύπαρξη των παλαιότερων με των νέων κοριτσιών στην κατανυκτική αυτή διαδικασία γίνεται για να μαθουν και να συνεχίσουν αργότερα τα εθίμα μας. Στα πιο μικρα χωρια του Αποκόρωνα τα κορίτσια και συγκεκριμένα οι παρθενες, ντύνονται μοιροφορες στις τέσσερεις γωνιες του επιταφιου και πετανε λουλουδια. Μετα από το στολισμό μεταφέρεται στους δρόμους της ενορίας ή του χωριού, συνοδευμένος από πλήθος πιστών και πένθιμους ψαλμούς. Το Μεγάλο Σάββατο τελείται η λειτουργία της Ανάστασης. Ακριβώς πριν τα μεσάνυχτα τα φώτα σβήνουν και οι άνθρωποι μαζί με τους ιερείς βγαίνουν έξω από την εκκλησία για να συνεχίσουν τη λειτουργία.

Τη στιγμή της Ανάστασης το κερί του ιερέα ανάβει (αντιπροσωπεύοντας το Χριστό ως φως του κόσμου) και τα κεριά των πιστών ανάβουν παίρνοντας το θείο φως από χέρι σε χέρι. Τα παιδιά κρατούν πολύχρωμες λαμπάδες που παραδοσιακά τους χαρίζουν οι νοοί τους. Πριν την ανάσταση όλα τα παιδιά του χωριού μαζεύουν ξύλα και οπδήποτε άλλο μπορεί να καεί και τα αφήνουν στο προαύλιο της εκκλησίας η στην πλατεια του χωριού. Την παραμονή της Ανάστασης σχηματίζουν ένα βουνό από τα ξύλα και στην κορυφή έχουν ένα σκιάχτρο με ένα παλιό κουστούμι που υποτίθεται ότι είναι ο Ιούδας και την ώρα που ο παπάς λέει το ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ βάζουν φωτιά και τον καίνε.

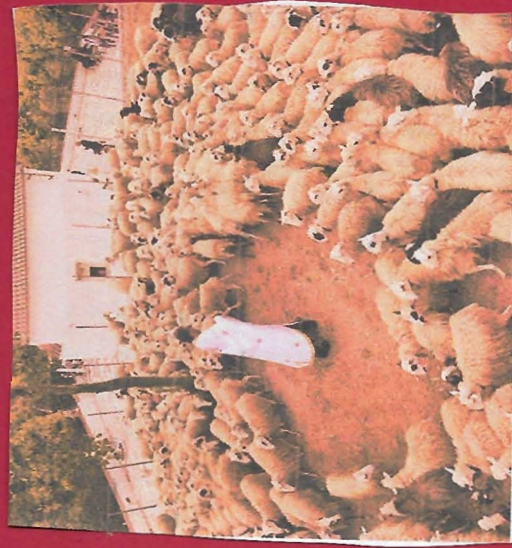
Η νύχτα γίνεται μέρα από τα πυροτεχνήματα, η καμπάνα του χωριού χτυπά συνεχώς. Ακολουθούν χαρούμενες αγκαλιές, δίνεται το φιλί της αγάπης και ανταλλάσσονται οι καλύτερες ευχές. Το φως μεταφέρεται στο σπίτι και ένας σταυρός φτιάχνεται με τη φλόγα στην είσοδο, ενώ το γιορτινό τραπέζι περιμένει όπου τα παραδοσιακά φαγητά είναι η μαγερίτσα και τα κόκκινα αυγά. Η μαγερίτσα είναι ένα φαγητό σε μορφή σουπας, με εντόσθια αρνιού. Την Κυριακή του Πάσχα οι πιστοί γιορτάζουν με το σουβλισμα του αρνιού, το παραδοσιακό κοκορέτσι και τα παραδοσιακά γλυκίσματα μετά την νηστεία των προηγούμενων ημερών όπως καλιτσουνια χορταρινα και μυζιθρενια.

ΠΑΙΣΧΑ ΕΘΙΜΑ

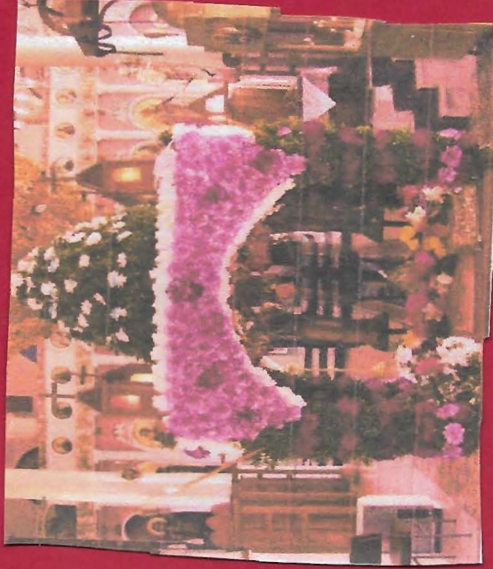
1) Τα λουχάριακια

3) Η ελαφια των γύων τη Δευτέρα του Πάσχα

2) Το σόλιμα του Επιταφίου

4) Οι παρειδοσιαικές Φουγάρες και το κάψιμο του Ιούδα

